

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра _соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціально-педагогічне консультування

Освітня програма Соціальна педагогіка

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1__ від “ 26_” _серпня__ 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Соціально-педагогічне консультування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Викладач (-і)	Дідух Ірина Ярославівна
Контактний телефон викладача	+380673420106
Е-mail викладача	Dija30975@gmail.com
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Також консультації у день проведення лекцій чи практичних занять. Можливі консультації через Інтернет ресурси за попередньою домовленістю. Обговорення індивідуально вибраних студентом питань з тематики лекційного курсу та самостійної роботи
2. Анотація до курсу	
<p>Одним із провідних видів професійної діяльності соціальних педагогів є консультування. Законом України “Про соціальні послуги” передбачено, що соціальний педагог має надавати консультативні послуги з питань поліпшення взаємин клієнта з навколишнім соціальним середовищем; виявлення та сприяння розвитку різнобічних інтересів і потреб осіб, що перебувають у складних життєвих ситуаціях; організації індивідуального, навчально-виховного та корекційного впливів; захисту прав та інтересів осіб; надання інформації про соціальні гарантії, пільги; розповсюдження просвітницьких і культурно-освітніх знань; сприяння профорієнтації та працевлаштуванню.</p> <p>Курс соціально-педагогічне консультування» має сприяти становленню професійної позиції майбутніх соціальних педагогів в реалізації консультативної практики.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу полягає у розвитку професійної компетентності студентів, сприяння у засвоєнні теоретичних знань, практичних умінь, формуванні високого рівня готовності до здійснення соціально-педагогічного консультування. Мета навчальної дисципліни – формування професійного орієнтування здобувачів вищої освіти у галузі консультування в соціальній роботі; створенні умов для засвоєння студентами цілісної системи знань на основі наукового підходу до практики консультування; в ознайомленні з основними параметрами процесу консультування: умовами, структурою, методами консультування, ефектами і результатами; у набутті базових умінь і навичок, необхідних консультантові у практичній діяльності; у формуванні та розвитку професійно та особистісно важливих якостей майбутніх фахівців.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формувати мотивацію студентів до оволодіння знаннями, уміннями і навичками консультування; - сприяти засвоєнню студентами обсягу теоретичних знань, щодо змісту консультування як технології соціально-педагогічної діяльності; - навчити застосовувати техніки і прийоми індивідуального консультування; - сприяти розвитку особистісних якостей студентів, необхідних для успішної консультативної роботи з клієнтом і формування професійної компетентності; 	

- формувати у майбутніх фахівців готовність до здійснення соціально-педагогічної консультативної діяльності з різними категоріями клієнтів.
- формування емоційно-позитивного відношення здобувачів щодо здійснення майбутньої професійної діяльності з надання консультативних послуг клієнтам;
- формування у здобувачів вищої освіти орієнтації на гуманістичні підходи до консультування;
- вивчення теоретичних та актуалізація засвоєних знань з питань консультування, комунікації, професійної взаємодії;
- розкриття загальних принципів та специфічних особливостей проведення різних видів консультацій в соціальній роботі;
- ознайомлення з методиками консультування відповідно до проблем клієнта;
- з'ясування місця і ролі консультування в системі професійної діяльності соціального працівника;
- розвиток умінь розв'язувати професійні задачі методами консультування;

4. Компетентності

Загальні компетентності

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

Спеціальні (фахові) компетентності

- Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів;
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками професійних груп та громад;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- Здатність приймати обґрунтовані рішення;
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади;
- Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та її основних напрямів;
- Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення;
- Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби особистості та ресурси клієнтів;
- Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи;

- здатність враховувати етичні норми взаємостосунків соціального працівника з колегами, установами й організаціями;
- спроможність осмислення особливостей соціально-психологічної взаємодії у соціальній роботі;
- здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, тендерних, етнічних та інших особливостей;
- здатність застосовувати знання основ консультування у практиці професійної діяльності соціального працівника.

5. Результати навчання .

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Соціально-педагогічне консультування» студенти мають:

Знати:

- теоретичні засади соціально-педагогічного консультування, зокрема: поняття, мету, завдання напрямки, принципи соціально-педагогічного консультування;
- технологію консультативної взаємодії з клієнтом (етапи консультативної бесіди, прийоми діагностичних процедур, техніки формулювання питань, методика завершення консультативного діалогу та інше);
- особливості консультативної соціально-педагогічної допомоги різним категоріям клієнтам;
- суть і напрямки соціально-педагогічного консультування у різних сферах життєдіяльності

людини, зокрема освітній, правовій, соціально-побутовій, медичній.

Уміти:

- використовувати та інтегрувати набуті знання, уміння, навички у практичній професійній соціально-педагогічній діяльності;
- надавати консультативну допомогу, а саме: визначати технологію консультативної взаємодії; встановлювати комунікативні відносини; діагностувати, аналізувати, оцінювати проблему клієнта; ставити завдання, здійснювати допомогу у прийнятті рішення;
- дотримуватися етичних принципів і меж професійної компетенції у роботі з клієнтом. давати визначення і виокремлювати основні поняття, використовувати власні приклади для ілюстрації відповідей, знаходити спільні риси та відмінності при порівнянні фактів, явищ, характеризувати соціальні явища;
- теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки;
- розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях;
- аналізувати психічні властивості і стани, характеризувати психічні процеси, різні види діяльності індивідів у групі, процеси розвитку, соціалізації, соціальної адаптації та інтеграції особистості, соціально-психологічні процеси в малих та великих групах;
- практикувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин;
- використовувати методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів;
- застосовувати методи соціальної роботи в конкретних умовах взаємодії з клієнтом;
- обґрунтовувати необхідність соціальних змін, прийняття практичних рішень щодо покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			24		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			36		
самостійна робота			120		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибіркового	
5	23Соціальна робота Соціальна педагогіка	3		Нормативний	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Мета, завдання, напрями, принципи соціально-педагогічного консультування	Лекція	Базова та додаткова література	Опрацювати текст лекції, визначені джерела (4год)		Протягом семестру

<p>Тема 2. Професійні вимоги до особистості соціального педагога-консультанта.</p>	Лекція	Базова та додаткова література	Опрацювати текст лекції, визначені джерела (4год)		Протягом семестру
<p>Тема 3. Етапи процесу консультування.</p>	Лекція	Базова та додаткова література	Опрацювати текст лекції, визначені джерела (4год)		Протягом семестру
<p>Тема 4. Вербальний і невербальний контакт у консультативній взаємодії.</p>	Лекція		Опрацювати текст лекції, визначені джерела (4год)		Протягом семестру
<p>Тема 5. Техніки формулювання питань у консультативному процесі. Методика завершення консультативного діалогу</p>	Лекція	Базова та додаткова література	Опрацювати текст лекції, визначені джерела (4год)		Протягом семестру
<p>Тема 6. Соціально-педагогічне консультування з проблем сім'ї.</p>	Лекція	Базова, додаткова та інтернет ресурси	Опрацювати текст лекції, визначені джерела (4год)		Протягом семестру
<p>Тема 7. . Соціально-педагогічне консультування в загальноосвітніх закладах та установах системи охорони здоров'я .</p>	Семінар	Базова, додаткова та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання (4 год)		Протягом семестру
<p>Тема 8. Консультативна соціально-педагогічна допомога клієнтам різних</p>	Семінар	Базова, додаткова та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні		Протягом семестру

вікових груп, з адиктивною поведінкою, безробітнім.			завдання (4год)		
Тема 9. Теоретичні основи консультування.	Семінар	Базова, додаткова та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання (4год)	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 10 Характеристика спілкування. Комунікативні якості консультанта	Семінар	Базова, додаткова та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання (4год)	Відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 11. Технологія і техніка спілкування консультанта з клієнтом	Семінар	Базова, додаткова та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання (4год)	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 12. Шляхи ефективного консультування. Методика завершення консультативного діалогу	Семінар	Базова, додаткова та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання, завдання для роздумів. (4год)	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема13. Консультативна допомога окремим типам сімей	Семінар	Базова, додаткова та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання, завдання для роздумів (4год)	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 14. Деякі аспекти соціально-педагогічної	Семінар	Базова, додаткова та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та	5 балів відповіді за теоретичні	Протягом семестру згідно з

консультативної допомоги різним категоріям клієнтів			самостійні завдання, завдання для роздумів (4год)	питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	розкладом занять
Тема 15. Рекомендації щодо правил поведження консультанта у ситуації конфлікту і непорозуміння з клієнтом	Семинар	Базова, додаткова та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання, завдання для роздумів (4год)	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (див. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника») Загальні 100 балів включають: 50 балів за самостійну роботу, 35 балів за практичні заняття, 15 балів за контрольну роботу.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань
Семинарські заняття	Оцінюються по п'ятибальній системі.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу - 50 балів.

7. Політика курсу

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2

10. Рекомендована література

Основна

1. Айві А. Цілеспрямоване інтерв'ювання і консультування: сприяння розвитку клієнта : навч. посіб. / Ален Айві ; пер. з англ. О. Абесонової. — К.: Сфера, 1998. — 342 с.
2. Васьківська С. В. Соціально-психологічний супровід клієнтів: технологія ведення консультативного

- діалогу / Світлана Василівна Васьківська. — К. : Главник, 2006. — 128 с.
3. Джонсон Д. В. Соціальна психологія: тренінг міжособистісного спілкування / Джонсон Девід В.; пер. з англ. В. Хомика. — К. : Академія, 2003. — 288 с.
 4. Завацька Л. М. Технології професійної діяльності соціального педагога : навч. посіб. [для вищ. навч. закл.] / Завацька Л. М. — К. : Видавничий Дім «Слово», 2008. — 240 с.
 5. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. Ред. проф. І.Д. Звереві.- Київ, Сімферополь:Універсум, 2012. — 536 с.
 6. Комунікативна професійна компетентність як умова взаємодії соціального працівника з клієнтом / за ред. А. Й. Капської. — К. : ДЦССМ, 2003. — 87 с.
 7. Лютова-Робертс Е. К. Тренінг начинающего консультанта: ведение доверительной беседы / Лютова-Робертс Е. К. — СПб. : Речь, 2007. — 307 с.
 8. Нельсон-Джоунс Р. Теория и практика консультирования : [учеб. пособ.] / Ричард Нельсон-Джоунс. — СПб. : Питер, 2002. — 464 с.
 9. Харченко С. Я. Професійна етика соціального педагога : [навч.метод. посіб.] / С. Я. Харченко, Н. П. Краснова, Л. П. Харченко. — Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2009. — 562 с.
- Додаткова**
1. Васьківська С. В. Підвищення професійної компетентності психологаконсультанта програми ССМ «Громадська приймальня» : метод. матеріали / Васьківська С. В. — К., 1999. — 65 с.
 2. Вайнола Р. Х. Технології соціально-педагогічної роботи : курс лекцій [для вищ. навч. закл.] / Вайнола Р. Х. — К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2008. — 152 с.
 3. Венгер А. Л. Психологическое консультирование и диагностика : практ. руководство : [пособ.] : в 2-х ч. — М. : Генезис, 2001. — Ч. I. — 160 с.
 4. Вітвицька С. С. Формування гностичних умінь у студентів в процесі вивчення педагогічних дисциплін як педагогічна проблема / С. С. Вітвицька // Формування виховних умінь майбутніх педагогів: зб. наук. пр. / [за ред. О. Дубасенюк]. — Житомир : ЖДП, 1996. — С. 87–99.
 5. Горностай П. П. Методи дії в навчанні та супервізії психологівконсультантів / П. П. Горностай // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. пр. / Чернівецький університет. — Чернівці : Рута, 2004. — Вип. 209. Педагогіка та психологія. — С. 30–35.
 6. Догляд і підтримка дітей з ВІЛ-інфекцією : навч. посібник для персоналу дитячих установ, опікунів, соц. працівників / [М. Л. Аряєв, Н. В. Котова, О. О. Старець, О. І. Карпенко, М. В. Рядова, І. В. Пеша, О.П. Порік, Н. В. Леончук]. — К. : «Кобза», 2003. — 167 с.
 7. Елизаров А. Н. Основы индивидуального и семейного психологического консультирования : учеб. пособ. / Андрей Николаевич Елизаров. — М. : Ось-89, 2003. — 336 с.
 8. Елизаров А. Н. Психологическое консультирование семьи : учеб. пособ. / Елизаров А. Н. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Ось-89, 2005. — 400 с.
 9. Євтух М. Б. Соціальна педагогіка: підручник / М. Б. Євтух, О. П. Сердюк. —К. : МАУП, 2002. — 232 с.
 10. Карпенко О. Г. Професійна підготовка соціальних працівників в умовах університетської освіти: науково-методичний та організаційнотехнологічний аспекти : монографія / Карпенко О. Г.; М-во освіти і науки України; Національний педагогічний ун-т. імені М. П. Драгоманова. — Дрогобич : Коло, 2007. — 369 с.
 11. Коваль Л. Г. Соціальна педагогіка / Соціальна робота : навч. посіб. / Коваль Л. Г., Зверева І. Д., Хлебик С. Р. — К. : ІЗМН, 1997. — 392 с.
 12. Комінко С. Б. Кращі методи психодіагностики : навч. посіб. / С. Б. Комінко, Г. В. Кучер. — Тернополь : Карт-баланс, 2005. — 406 с.
 13. Консультування з питань вагітності : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Я. Жилки, О. Г. Карагодіної. — К. : Кобза, 2007. — 136 с.
 14. Консультування сім'ї : метод. поради для консультування батьків : в 2-х ч. / за ред. В. Г. Постоного. — Ч. 2. — К. : ДЦССМ, 2003. — 303 с.
 15. Красило А. И. Психологическое консультирование: проблемы, технологии : учеб. пособ. / Красило А. И. — М.: Издательство московского психолого-социального института ; Воронеж : Издательство НПО «МОДЕК», 2007. — 504 с.
 16. Основи психолого-управлінського консультування : навч. посіб. / Карамушка Л. М., Коломінський Н. Л., Войтович М. В. ; за ред. Л. М. Карамушки. — К. : МАУП, 2002. — 136 с.
 17. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин : навч. посіб. / Юрій Іванович Палеха. — К. : Кондор, 2008. — 356 с.
 18. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / Пальчевський С. С. — К. : Кондор, 2005. — 560 с.

19. Полтавець В. І. Соціальна робота в Україні : перші кроки / під ред. В. І. Полтавця. — К. : Видавничий дім «KM Academia», 2000. — 236 с.
20. Професійна етика соціального педагога : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Харченко С. Я., Краснова Н. П., Харченко Л. П. — Луганськ : Вид-во «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2009. — 562 с.
21. Романенкова Л. О. Професійна підготовка соціальних педагогів до роботи у галузі охорони здоров'я (з досвіду роботи) : монографія / Романенкова Л. О. ; М-во освіти і науки України ; Запорізький державний ут. — Запоріжжя : ЗДУ, 2008. — 388
22. Семиченко В. А. Психологія спілкування : навч. посіб. / Семиченко В. А. — К. : Магістр — S, 1998. — 112 с.
23. Сорочинська В. Є. Організація роботи соціального педагога : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Сорочинська В. Є. — К. : Кондор, 2005. — 208 с.
24. Соціальна педагогіка : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. А. Й. Капської. — К. : ІЗМН, 1998. — 220 с.
25. Соціальна педагогіка : підручник / [А. Й. Капська, Л. І. Мішик, З. І. Зайцева та ін.] ; за ред. А. Й. Капської. — 2-е вид., перероб. та доп. — К. : Центр навчальної літератури, 2003. — 256 с.
26. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія / [Т. Ф. Алексєєнко, Т. П. Басюк, О. В. Безпалько та ін.] ; за ред. І. Д. Зверєвої. — К. : Центр учбової літератури, 2008. — 336
27. Соціальна педагогіка: теорія і технології : підручник [для студ. вищ. навч. закладів] / [Т. Ф. Алексєєнко, Т. П. Басюк, О. В. Безпалько та ін.] ; за ред. І. Д. Зверєвої. — К. : Центр навчальної літератури, 2006. — 316 с.
28. Технології соціально-педагогічної роботи : навч. посіб. / за заг. ред. А. Й. Капської. — К. : УДЦССМ, 2000. — 372 с.
29. Титаренко Т. Життєві кризи: технології консультування: [посіб.]. : в 2-х ч. /Тетяна Титаренко. — Ч. І. — К. : Главник, 2007. — 143 с.
30. Трайнев В. А. Деловые игры в учебном процессе: методология, разработка и практика проведения / Трайнев В. А. — М. : Дашков и К, 2002. — 360 с.
31. Хомич Г. О. Основи психологічного консультування : навч. посіб. / Г. О. Хомич, Р. М. Ткач. — К. : МАУП, 2004. — 152 с.
32. Хоружа Л. Л. Педагогічна деонтологія : навч.-метод. посіб. / Хоружа Л. Л. — К. : КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2008. — 96 с.
- 33 Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. — К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. — 115 с.

Викладач Дідух Ірина Ярославівна